

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมา	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย	6
	ขอบเขตการวิจัย	6
	ข้อจำกัดของการวิจัย	9
	นิยามศัพท์เฉพาะ	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
	กรอบแนวคิดการวิจัย	14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	18
	แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน	29
	แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	37
	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	60
	แนวคิดภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหาร	60
	แนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของครู	97
	แนวคิดวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน	117
	แนวคิดกระบวนการจัดการเรียนรู้	158
	รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	209
	การวิจัยเชิงผสมผสาน	219
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	226
	งานวิจัยในประเทศ	226
	งานวิจัยต่างประเทศ	237
	สรุป	238

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	การวิจัยระยะที่ 1 : การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผล โรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา
	วัตถุประสงค์
	วิธีดำเนินการ
	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	การสังเคราะห์ตัวแปรแฝง ตัวแปรสังเกตได้ และ สร้างโมเดลสมมติฐาน รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา
	การวิจัยระยะที่ 2 : การทดสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูล เชิงประจักษ์
	วัตถุประสงค์
	วิธีดำเนินการ
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	261
	ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	262
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ โรงเรียนภาคสนามการวิจัย	262
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดที่ได้รับจากการ สัมภาษณ์และสรุปผลการสังเกตโรงเรียนภาคสนามการวิจัย ในประเด็น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล โรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	268
	ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	294
	ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ	306
	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร	306
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัด (Measurement Model) เพื่อ ทดสอบองค์ประกอบของตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้กับข้อมูล เชิงประจักษ์	309
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model) เพื่อทดสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคมของ โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์	323
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของปัจจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน ด้านผลลัพธ์ทางสังคมของ โรงเรียนมัธยมศึกษา	330

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	วิธีดำเนินการวิจัย
	สรุปผลการวิจัย
	อภิปรายผลการวิจัย
	ข้อเสนอแนะ
บรรณานุกรม	360
ภาคผนวก	380
	ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย
	การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก ข แบบแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลภาคสนาม
	การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก จ บริบท โรงเรียนภาคสนามการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
	การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก ฉ ผลการสัมภาษณ์และภาพประกอบจำแนกตามโรงเรียน
	การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ
	ภาคผนวก ช หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย
	การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ
	ภาคผนวก ซ แบบแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ฉ ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิแบบแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และค่า IOC การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ	472
ภาคผนวก ฉู หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย คำอำนาจ จำแนกรายชื่อ และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ	484
ภาคผนวก ฅ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	493
ภาคผนวก ฅู หนังสือขอความร่วมมือการวิจัย และรายชื่อสถานศึกษาใน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ	500
ภาคผนวก ฐ ตัวอย่างผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และผลการ วิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การวิจัยระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ	504
ประวัติย่อผู้วิจัย	517

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ของประสิทธิผล โรงเรียน ด้านผลลัพธ์ทางสังคม	55
2	การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	58
3	แสดงการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำพลังบวก	71
4	ตัวชี้วัดความเชื่อตรงบนพื้นฐานของลักษณะ/บทบาทในสังคม 3 กลุ่ม	86
5	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบของ ภาวะผู้นำพลังบวก	94
6	องค์ประกอบ คำนิยาม และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของครู	114
7	การวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน	136
8	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบของวัฒนธรรม คุณภาพของโรงเรียน	154
9	การวิเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้	172
10	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบของกระบวนการ จัดการเรียนรู้	204
11	ปฏิทินการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	246
12	แสดงกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	251
13	ดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลและเกณฑ์พิจารณา	259
14	ผลการสังเคราะห์ตัวแปรแฝง ตัวแปรสังเกตได้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับจากการเก็บ ข้อมูลภาคสนาม เทียบเคียงกับผลสรุปที่ได้จากแนวคิดทฤษฎี	295
15	ผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ปัจจัยภาวะผู้นำพลังบวก	298
16	ผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของครู	299
17	ผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน	300

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	ผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ปัจจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้	301
19	ผลการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ปัจจัย ประสิทธิผลด้านผลลัพธ์ทางสังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษา	302
20	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรภาวะผู้นำพลังบวกของผู้บริหาร	309
21	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของครู	310
22	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน	312
23	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรกระบวนการจัดการเรียนรู้	313
24	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	314
25	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) และ ระดับของตัวแปรสังเกตได้	316
26	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้	316
27	ค่าดัชนีองค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัวของ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทาง สังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา ก่อนปรับ	319
28	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ขององค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัวของรูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา หลังปรับ	320
29	ค่าดัชนีองค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัวของ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทาง สังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	322

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
30	ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ก่อนปรับ	324
31	ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังปรับ	326
32	ผลการประเมินความสอดคล้องของความสามารถของตัวแปรสังเกตได้ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	328
33	ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และค่าอิทธิพลรวมของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	330
34	ผลสรุปค่า IOC ตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	472
35	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	484

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	16
2 กรอบแนวคิดของผลลัพธ์ทางการศึกษา	40
3 รูปแบบประสิทธิผล โรงเรียนด้านคุณภาพและผลลัพธ์ทางสังคม	43
4 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	54
5 กลยุทธ์ของภาวะผู้นำพลังบวก (Five Appreciative Leadership strategies)	67
6 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงบวก	72
7 กระบวนการแก้ปัญหาคำถาม และการใช้สุนทรียศาสตร์	73
8 กระบวนการหลักของสุนทรียศาสตร์	74
9 โมเดลสมมติฐานของภาวะผู้นำพลังบวกที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม	97
10 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของครู	113
11 โมเดลสมมติฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ	117
12 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา	137
13 ผลของภาวะผู้นำพลังบวก (Appreciative Leadership)	157
14 โมเดลสมมติฐานภาวะผู้นำพลังบวกและวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม ร่วมกับองค์ประกอบอื่น ๆ	158
15 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้	173
16 สมรรถนะหลัก 6 ด้านตาม (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช..... (ฐานสมรรถนะ)	193
17 การศึกษาเชิงบวกรูปแบบ GGS	201
18 แสดงปัจจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สังเคราะห์ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี	208
19 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบสร้างความสัมพันธ์	215
20 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างโมเดล	215
21 แผนภูมิแสดงแบบแผนวิจัยเชิงผสมผสานแบบสามเส้า	220
22 แผนภูมิแสดงแบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน	221

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
23 แผนภูมิแสดงแบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสานแบบเชิงอธิบาย	222
24 แผนภูมิแสดงแบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสานแบบเชิงสำรวจบอกเบิก	223
25 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา โมเดลสมมติฐาน	240
26 แผนภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย	260
27 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบเชิงยืนยันประสิทธิผลด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	304
28 โมเดลสมมติฐานรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลด้านผลลัพธ์ ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา หลังการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	305
29 องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัวของรูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา ก่อนปรับ	318
30 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัว ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทาง สังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา หลังปรับ	321
31 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูล เชิงประจักษ์ ก่อนปรับ	323
32 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูล เชิงประจักษ์ หลังปรับ	325
33 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ทาง สังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์	327
34 องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัวของรูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลลัพธ์ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	335
35 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนทางด้านผลลัพธ์ ทางสังคม โรงเรียนมัธยมศึกษา	336